

NOVEL CORONAVIRUS

What you need to know?

1. ኮሮና ቫይረስ በሽታ (COVID-19) ምንድነው?

ኮሮና በሽታ (COVID-19) በዋናነት የመተንፈሻ አካል ህመም ሲሆን ከሰው ወደ ሰው ይተላለፋል። COVID-19ን የሚያመጣው ቫይረስ “ኖቮል” ወይም አዲስ ኮሮናቫይረስ ሲሆን መጀመሪያ የታወቀው በዉሃን፣ ቻይና በተደረገ ምርመራ ነው። ሌሎች ኮሮናቫይረሶች እንደ ጉንፋን ቀለል ያሉ በሽታዎችን ያመጣሉ።

2. በአሜሪካ ያሉ ሰዎች COVID-19 ሊይዛቸው ይችላሉ?

አዎ። COVID-19 በእንደ ቻይና፣ ደቡብ ኮሪያ፣ ጣልያን፣ ኢራን እና ጃፓን ባሉ ሃገራት ከሰው ወደ ሰው እየተላለፈ ይገኛል። በአሁኑ ጊዜ ቅርብ ግንኙነት ባሉባቸው የአሜሪካ ክልሎች የተወሰነ መዛመት እያየን እንገኛለን።

3. COVID-19 በዳላስ፣ ቴክሳስ ተገኝቷል?

አልተገኘም። ከማርች 2፣ 2020 አንስቶ የተረጋገጠ COVID-19 ምዝገባ የለም፣ ይህ በማንኛውም ሰዓት ሊቀየር ይችላል። የቴክሳስ ክልል ጤና አገልግሎት አካል (DSHS)፣ ዳላስ ክልል ጤና እና ግለሰብ አገልግሎቶች ከበሽታ ቁጥጥር እና መከላከል ማዕከሎች (CDC) ጋር በትብብር ሁኔታውን በመከታተል ላይ ይገኛሉ። የዳላስ ከተማ በውስጥ በንቃት እየሰራ ሲገኝ እንዲሁም ከህዝብ ጤና አጋሮቻችን ጋር በመሆን በማህበረሰባችን COVID-19 ቢገኝ ለሚሆነው እቅድ እና ቅድመ ዝግጅት እያደረገ ይገኛል።

4. COVID-19 እንዴት ይተላለፋል?

COVID-19ን የሚያመጣው ቫይረሱ ከተያዘ ሰው በተለያዩ መንገዶች ሊተላለፍ ይችላል፣ ለምሳሌ፡

- በማሳል እና በማስነጠስ ወደ አየር የሚገቡ የመተንፈሻ አካላት ፈሳሽ ጠብታዎች፤
- ቅርብ ንክኪ፣ ለምሳሌ መነካካት ወይም መጨበበጥ፤
- ቫይረሱ ያለበትን ቁስ ነክተው ከዛም እጅዎችን ሳይታጠቡ አፍን፣ አፍንጨን ወይም አይንን መንካት።

5. የ COVID-19 ምልክቶች ምንድናቸው?

አብዛኞቹ የ COVID-19 ታማሚዎች መለስተኛ ወይም ምንም ምልክት ላይኖራቸው ይችላሉ። አንዳንዶቹ የሚያዳብሩት፡

- ትኩሳት
- ማሳል
- የጡንቻ ቁርጥማት
- ትንፋሽ መቆራረጥ

COVID-19 መግባቱ ወደተረጋገጠባቸው አካባቢዎች በቅርብ ካልተጓዙ፣ በበሽታው የመያዝ እድልዎ በጣም ዝቅተኛ ነው። እነዚህ ምልክቶች ከታየብዎት፣ ሊሆን የሚችለው ጉንፋን ወይም ኢንፍሉዌንዛ (ፍሉ) ነው እናም ለተጨማሪ ምክር የህክምና አቅራቢዎችን ያማክሩ።

6. COVID-19 መያዝን እንዴት መከላከል እችላለሁ?

- ለመከላከል ምርጡ መንገድ የቫይረሱ ተጋላጭነትን በተለያዩ መንገዶች መቀነስ ነው። የሚወስዱት ጥንቃቄ ልክ ጉንፋን እንዳይይዝዎ ከሚወስዱት ጥንቃቄ ጋር ተመሳሳይ ነው። የአሜሪካ በሽታ ቁጥጥር እና መከላከል ማዕከል እንደሚመክረው፣ እነዚህን የሁልቀን ልማዶች ተግባራዊ በማድረግ ሁሉም የመተንፈሻ አካል ቫይረሶችን እንዳይስፋፉ እንከላከል፡
- እጅዎትን በሳሙና ቢያንስ ለ20 ሰከንዶች ይታጠቡ። ውሃ እና ሳሙና ካልተገኘ፣ አልኮል ያለው እጅ ማጽጃ ይጠቀሙ።
 - እጅዎትን ሳጥታጠቡ አይን፣ አፍንጫ እና አፍዎትን ከመንካት ይቆጠቡ።
 - ከታመሙ ሰዎች ጋር ቅርብ ንክኪን አያድርጉ።
 - ከታመሙ በቤት ይቆዩ።
 - ሲስሉ ወይም ሲያስነጥሱ በሶፍት ይሸፍኑ፣ ከዛም ሶፍቱን በቆሻሻ መጣያ ይጣሉ።
 - በብዛት የሚነኪቸውን ቁሶች በትክክል ያጽዱ።

7. ክትባት አለ?

የለም፣ በአሁኑ ጊዜ ከ COVID-19 የሚከላከል ክትባት የለም። ለመከላከል ምርጡ መንገድ የቫይረሱ ተጋላጭነትን መቀነስ ነው።

8. ህክምና አለው?

ለCOVID-19 የተለየ ህክምና የለውም። COVID-19 የያዘቸው ሰዎች እንደ ድርቀትን የሚከላከል ፈሳሽ፣ ትኩሳት እንደ የጡንቻ ቁርጥማትን የሚቀንስ መድሃኒት እና አንዳንድ የኦክሲጅን ቴራፒ ማገገሚያ ህክምና ይሰጣቸዋል።

9. COVID-19 የያዘኝ ከመሰለኝ ምን ማድረግ አለብኝ?

በCOVID-19 የመያዝ እድል ያለዎት ከመሰለዎት እና ምልክቶችን ካሳዩ፣ ህክምና አቅራቢ ጋር ለተጨማሪ ምክር ይደውሉ። ለህክምና አቅራቢዎ ስለቅርብ ጊዜ ጉዞ እና ንክኪዎ መንገርዎን እርግጠኛ ይሁኑ። ህክምና አቅራቢዎ ከክልል ህብረተሰብ ጤና ክፍል እና CDC ጋር በመስራት ለ COVID-19 መመርመር ይኖርብዎት ከሆነ ይወስናል።

10. እንዴት መዘጋጀት አለብኝ?

ይህ ጊዜ የቤተሰብዎትን ዝግጁነት ለመገምገም ጥሩ ጊዜ ነው። ስለዝግጁነት እና እቅድ የበለጠ መረጃ ለማግኘት ወደ www.dallasemergencymanagement.com ይሂዱ።

